

Верба Вероніка (Україна)

д-р екон. наук, професор кафедри стратегії підприємств,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»,
v_verba@ukr.net

Востряков Олександр (Україна)

канд. екон. наук, доцент, декан факультету економіки та управління,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»,
avostriakov@mail.ru

**СТУДЕНТСЬКІ КОНСАЛТИНГОВІ ПРОЕКТИ
ДЛЯ БІЗНЕСУ: ПЕРЕДУМОВИ УСПІХУ**

Verba Veronika, Vostryakov Oleksandr (Ukraine)

**STUDENT CONSULTING PROJECTS
FOR BUSINESS: CONDITIONS OF SUCCESS**

Однією з ключових проблем сучасної економічної та бізнес-освіти є формування у студентів практичних навичок використання набутих теоретичних знань і створення умов для їх доступу до кращих бізнес-практик. Вирішення цього завдання можливе за умови формування в університеті відповідного освітнього простору за обов'язкової широкої участі в ньому бізнес-структур та їх представників. Реалізація цього завдання вимагає системної роботи та передбачає розбудову партнерської мережі науки, освіти та бізнесу, одним з напрямків роботи якої і є пошук технологій і можливих варіантів участі представників бізнесу в начальному процесі.

Досвід співпраці університетської спільноти з бізнесом свідчить, що реалізація студентських проектів з бізнес-діагностики та розробки рекомендацій щодо подолання організаційно-управлінських проблем функціонування і розвитку на замовлення підприємств стає надзвичайно актуальною формою магістерської підготовки фахівців з економіки. Ці проекти виконуються, як правило, студентами випускних курсів денної форми навчання на підприємствах, де проходять переддипломну практику. Практика співпраці з керівництвом підприємств, де виконуються студентські

консультаційні проекти свідчить про суттєве розширення горизонтів форм і методів набуття магістрами дослідницьких компетенцій, а також реалізації їх аналітичних та інноваційно-розроблюваних навичок. Комплексність дослідницьких завдань, що ставить перед студентами топ-менеджмент підприємств-замовників, потребує необхідності створення проектних студентських груп під керівництвом досвідчених експертів з наукового середовища вищої школи, які допомагають розробляти завдання і методологію дослідження, формувати етапи та оформлювати результати консалтингових рекомендацій.

Кросфункціональна проблематика сучасних підприємств потребує залучення до проекту фахівців різного профілю економічної підготовки, які спеціалізуються на стратегічному, проектно-му, фінансовому менеджменті, сфері управління персоналу та маркетингу. Тому виконання комплексних дослідницьких проектів потребує функціональних проектних команд, що формуються зі студентів і викладачів різних кафедр і факультетів.

Підготовка і виконання описаних проектів не є обов'язковою складовою навчального плану підготовки магістрів з економіки. Цю форму практичної підготовки застосовують на окремих магістерських програмах КНЕУ — програмі «Менеджмент проектів і консалтинг», «Стратегічний менеджмент», МВА. Причинами обмеженого поширення такої форми співпраці університетів і підприємств є значні вимоги до організації виконання та надзвичайно висока мотивація всіх учасників процесу. Основними учасниками дослідницьких проектів на замовлення підприємств є 1) координатори проекту від компанії та університету; 2) керівництво і менеджмент підприємств-партнерів (передусім менеджери, які є керівниками практики); 3) викладачі, які є науковими керівниками дипломної роботи і практики студента; 4) студенти.

Аналізуючи наш досвід реалізації дослідницько-консалтингових проектів для вітчизняних підприємств, маємо узагальнити їх ключові чинники успіху та ризики. Передумовами успішної реалізації проекту є його ретельна підготовка. Вона починається з пошуку бізнес-партнера, який має бажання до співпраці у консалтинговому проекті, стати відповідальним клієнтом у процесі консультування, який прагне розвитку шляхом виявлення проблемних зон функціонування та готовий до змін. При відборі таких підприємств важливо виявити а) реальну внутрішню мотивацію керівництва підприємства до участі у такому проекті; б) їх готовність бути відкритими до співпраці, надавати внутрішню

управлінську звітність та інформацію в контексті завдань консультивання; в) прагнення інвестувати свій час у проведенні спільних нарад, робочих зустрічей, стратегічних сесіях.

Менеджмент підприємства-партнера, як правило, приймає активну роль у відборі студентів, які будуть проходити стажування у компанії та приймати участь у консалтинговому проекті. Визначають функціональні підрозділи, в яких будуть проходити практику студенти і робота яких має стати об'єктом діагностики. Активна участь менеджменту підприємств у процесі постановки завдань дослідницького проекту, формування інформаційної бази проекту, участі в проведенні діагностики проблематики та пошуку альтернатив їх подолання мають підвищувати рівень достовірності, ґрунтовності та практичної значущості результатів консалтаційного проекту. Мотивацією підприємств, які залучаються до партнерства у реалізації студентських дослідницьких проектів на замовлення є можливість знайомства з найкращими випускниками та відбору їх на стажування з подальшим працевлаштуванням. Можливість залучення студентів до стажування на робочих місцях значною мірою може у подальшому знизити витрати на їх навчання та адаптацію на робочому місці. Партнерство у проведенні студентських дослідницьких проектів може стати своєрідною формою краудсорсингу для розвитку компанії, що забезпечить отримання науково обґрунтованих управлінських рішень для розвитку підприємства. Підтримка і розвиток цього напрямку співпраці з університетами може розглядатися як складова соціальної відповідальності компанії у сфері суспільного розвитку.

Крім керівництва і менеджменту підприємств в проекті активним партнерам виступають експерти — викладачі, учасники дослідницького проекту, які є керівниками магістерських дипломних робіт студентів, залучених до консалтингового проекту. Зона їх відповідальності полягає у підборі та формуванні команди студентів, які за рівнем компетенцій здатні вирішувати поставлені завдання дослідницького проекту, розробки методології проекту та контролю ходу проведення діагностичної фази проекту та допомозі у розробці консалтингових рекомендацій. Як члени дослідницьких команд залучені викладачі виконують роль експертів формування робочих гіпотез щодо дослідження проблематики підприємства, координаторів процесу збору інформації та експертів запропонованих студентами ідеї щодо розвитку клієнтської компанії. Інтерес участі викладачів у таких проектах полягає у розширенні можливості практичної співпраці з підприємствами, знайомство з найкращими бізнес-практиками, отримання уніка-

льного досвіду співпраці у реальних консалтингових проектах. Значним стимулом участі у консалтингових проектах для підприємств створює своєрідні бізнес-інкубатори інноваційних методів навчання студентів, їх стимулювання до якісного виконання дипломної роботи.

Отже, реалізація дослідницьких студентських проектів для підприємств, відкриває нові перспективи розвитку для вищої школи, відкриває для університетів інноваційну форму співпраці з бізнес-організаціями. Варто зазначити, що участь у таких проектах формує принципово іншу модель співпраці університету з бізнес-структурами, яка сприяє формуванню іміджу університету як надійного партнера з надання інноваційних послуг, забезпечує активну практичну підготовку студентів, а також підвищення кваліфікації викладачів. Така взаємодія з підприємствами утворює передумови підвищення рівня мотивації студентів, їх адаптацію до вимог бізнесового середовища, зростання рівня працевлаштованості випускників університетів. Виконання студентських дослідницьких проектів для підприємств відкриває нові горизонти консалтингової діяльності для університетів. Залучення викладацьких кадрів до таких проектів дає можливість продемонструвати підприємствам цінність консалтингової співпраці з висококваліфікованими дослідницькими кадрами вищої школи, можливості і перспективи розробки нових напрямів розвитку вітчизняних підприємств.

Тези розміщено за посиланням:

<http://goo.gl/FIBv3Z>